

หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง: มองผ่านมาเลเซียบนเส้นทางความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ
และการเมืองภายในประเทศที่มีต่อจีน

**BELT AND ROAD INITIATIVES: LOOK INTO MALAYSIA AND CHINA ECONOMIC
RELATIONS AND MALAYSIAN DOMESTIC POLITICS**

จุฬานี ดันติกุลานนท์*

Chulanee Tantikulananta*

วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

College of Interdisciplinary Studies, Thammasat University.

*Corresponding author, e-mail: chulanee_t@yahoo.com

Received: 19 May 2021; **Revised:** 20 September 2022; **Accepted:** 12 October 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัย หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง : มองผ่านมาเลเซียบนเส้นทางความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจและการเมืองภายในประเทศที่มีต่อจีน ต้องการศึกษาค้นคว้าพัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างมาเลเซียและจีนภายใต้ปัจจัยทางการเมืองด้านชาติพันธุ์ของมาเลเซียที่กระทบต่อความร่วมมือข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง งานวิจัยนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยใช้เอกสาร (documentary research) เป็นหลัก ซึ่งค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง การศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างมาเลเซียและจีนภายใต้บริบทการเมืองเรื่องชาติพันธุ์ได้ส่งผลกระทบต่อแนวคิดของผู้นำและนโยบายการพัฒนาประเทศตลอดจนความสัมพันธ์กับจีนโดยศึกษาตั้งแต่สมัยของมหาเธร์ โมฮัมหมัด อับดุลลา บัดดาวิ และนาจิบ ราซัค ที่ล้วนนำนโยบายปฏิบัตินิยมทางเศรษฐกิจ (economic pragmatism) มาใช้ แม้ความสัมพันธ์ระหว่างจีนและมาเลเซียถูกยกระดับในสมัยของนาจิบให้แน่นแฟ้นอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน แต่ก็นำมาสู่ปัญหาและความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนมากขึ้นเมื่อจีนเข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการ 1MDB จนฝ่ายค้านในชื่อของกลุ่มพันธมิตรแห่งความหวังได้นำมาใช้โจมตีช่วงการหาเสียงเลือกตั้งในปี 2018 ทำยที่สุดนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อมหาเธร์หวนกลับมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในปี 2018 ภายใต้การนำของฝ่ายค้าน หากแต่ความเปลี่ยนแปลงนี้กลับไม่ได้กระทบต่อความสัมพันธ์กับจีนภายใต้ BRI อย่างที่หลายฝ่ายคาดคิด

คำสำคัญ: มาเลเซีย; จีน; ชาติพันธุ์; หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง

Abstract

The research on Belt and Road Initiative: look into Malaysia and China economic relations and Malaysian domestic politics aims to study the evolution of the relationships between China and Malaysia under the condition of domestic ethnic politics in Malaysia that affects the Belt and Road's cooperation. The research employed qualitative research method based on documentary analysis. Documents were collected from various

sources. The results of the study reveal that relations between Malaysia and China under the condition of Malaysian ethnic politics has played as a significant factor and influenced on the view of Malaysian leaders, Malaysian economic development policies and the relationships with China. The research observed the relationships from Mahathir era to Abdullah Badawi and Najib Razak as these leaders have implemented economic pragmatism with China. The relationship with China has been upgraded and strengthened during Najib's era due to the 1MDB. Consequently, opposition parties under the Alliance of Hope used this issue as a part of political campaign to attack Najib during the election in 2018. Though, Mahathir returned as the prime minister with opposition behind him, the relationship with China has not been affected as many expected.

Keywords: Malaysia; China; Ethnic Politics; BRI

บทนำ

หลังจากที่ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง (Xi Jinping) ประกาศสร้างยุทธศาสตร์หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง (One Belt One Road) ในปี 2013 ที่ต่อมาในปี 2016 เปลี่ยนชื่อเป็นข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiatives-BRI) นั้น หนึ่งในประเทศที่จีนให้ความสำคัญบนเส้นทางดังกล่าว คือ มาเลเซีย โดยกำหนดเป็นประเทศแกนกลางตามยุทธศาสตร์ 1 แถบ 2 ปีก (one axis and two wings) ทั้งนี้ มาเลเซียมีความสำคัญต่อโครงการ BRI ในฐานะพื้นที่พาดผ่านของทางรถไฟเส้นที่ 3 บนเส้นทางสายไหมทางบก (Silk Road Economic Belt) หากพิจารณาถึงโครงการสำคัญภายใต้ BRI ในมาเลเซียพบว่ามี 4 โครงการ คือ โครงการรถไฟเชื่อมชายฝั่งตะวันออก (East Coast Rail Line-ECRL) มะละกา เกตเวย์ (Melaka Gateway) บันดาร์ มาเลเซีย (Bandar Malaysia) และโครงการพัฒนาท่าเรือกวางตัน มีพักต้องกล่าวถึงการเข้าถึงของบริษัทยักษ์ใหญ่จากจีนตามนโยบาย Digital Silk Road อาทิ Huawei Tencent และ Alibaba ที่เข้ามาส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี 5G เชื่อมต่อในเมืองอัจฉริยะ สำหรับความสำคัญของจีนต่อเศรษฐกิจมาเลเซียนั้น จีนได้ก้าวขึ้นมาเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญที่มีมูลค่าการค้าขนาดใหญ่ที่สุดนับแต่ปี 2009 เป็นต้นมา ทั้งยังมีมูลค่าการลงทุนโดยตรง (foreign direct investment- FDI) สูงที่สุดนับแต่ปี 2016 [1] ยิ่งกว่านั้นความสัมพันธ์ได้กระชับแน่นแฟ้นมากขึ้นในสมัยนายนาจิบ ราซัค โดยในปี 2016 เมื่อผู้นำมาเลเซียเดินทางเยือนจีนอย่างเป็นทางการเป็นเวลา 5 วัน และลงนามในบันทึกความเข้าใจ (memorandum of understanding – MOUs) ถึง 14 ฉบับ คิดเป็นมูลค่าถึง 34.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ [2] อย่างไรก็ตาม การเข้าถึงของจีนตามโครงการ BRI ได้รับความสนใจจากสื่อต่าง ๆ ในปี 2015 เมื่อ 1Malaysia Development Berhad (1MDB) ขายหุ้น Edra Global Energy Bhd ที่รวมถึงบริษัทลูกให้กับ China General Nuclear Power Corporation (CGN) โดยฝ่ายจีนชำระด้วยเงินสดคิดเป็นมูลค่าถึง 9.83 พันล้านริงกิต การรวมกันของ 2 บริษัทด้านพลังงานครั้งนี้ นับเป็นครั้งที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในเอเชีย [3] และนับจากนั้นมามูลค่าการลงทุนจากจีนในมาเลเซียก็เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญโดยเฉพาะในด้านการขนส่งและอสังหาริมทรัพย์

แม้การลงทุนของจีนจะนำมาซึ่งหลายประเด็นปัญหาโดยเฉพาะการคอร์รัปชันในกองทุน 1MDB และการตกเป็นลูกหนี้จากหลุมพรางทางการทูต (debt-trap diplomacy) [4] ทว่าในความเป็นจริงแล้ว การเข้าถึงของจีนผ่าน BRI มิได้ตอบสนองเพียงผลประโยชน์แห่งชาติของจีนหากยังถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองและใช้ตอบสนองยุทธศาสตร์ทางการเมืองและเศรษฐกิจของมาเลเซียในเรื่องชาติพันธุ์ที่ฝังรากลึกอยู่ในแนวทางและนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติมานับแต่หลังวิกฤติการปะทะกันครั้งรุนแรงระหว่างชาวจีนและชาวมลายูในปี 1969 [5] ในความเป็นจริงนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจอันรวมถึงการเปิดรับการลงทุนจากภายนอกของมาเลเซียมีลักษณะเฉพาะที่ผูกติดกับการใช้นโยบายที่มุ่งสร้างความสมดุลในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติพันธุ์โดยเฉพาะชาวภูมิบุตร (son of the soil) ซึ่งนโยบายดังกล่าวถูกนำมาเชื่อมโยงกับเสถียรภาพและการเมืองภายในประเทศของกลุ่มแนวร่วมแห่งชาติ

(Barisan Nasional- BN) ที่มีพรรคมลายูสามัคคีแห่งชาติหรืออัมโน (United Malays National Organization-UMNO) เป็นแกนนำนับแต่การประกาศใช้นโยบายเศรษฐกิจใหม่ (New Economic Policy- NEP) ในปี 1971

สำหรับวรรณกรรมเกี่ยวกับ BRI ส่วนใหญ่มุ่งอธิบายและศึกษาด้านของจีนเป็นหลัก เช่น การศึกษาวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์และผลประโยชน์แห่งชาติของจีนที่มีต่อภูมิภาคโครงการนี้ ตลอดจนผลกระทบของโครงการต่อประเทศที่เข้าร่วมและผลกระทบต่อการจัดระเบียบในภูมิภาค (regional order) ดังปรากฏในงานของ Rolland [6] Shambaugh [7] Zhou and Esteban [8] Gong [9] และ Hong [10] ในทางตรงกันข้าม หากพิจารณาด้านของประเทศผู้รับการลงทุนจาก จีนกลับพบว่ามีการศึกษาอยู่อย่างจำกัดเพียงไม่กี่ประเทศ อาทิ อินเดีย ปากีสถาน สิงคโปร์ และไทย ทั้งยังพบความ น่าสนใจว่าแม้งานวรรณกรรมที่มีอยู่จะพยายามชี้ถึงโอกาสและความท้าทายที่อาจเกิดขึ้นจากการรับการลงทุนก็ตาม แต่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าจีนจะบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้หรือพบกับความล้มเหลวนั้นขึ้นอยู่กับความร่วมมือและการ ตอบสนองของประเทศที่ตั้งอยู่ตามพื้นที่บนยุทธศาสตร์นี้ด้วยเช่นกัน ทว่ากลับยังไม่พบการศึกษาถึงสถานะด้าน การเมืองและเศรษฐกิจภายในประเทศของผู้รับโครงการ BRI โดยเฉพาะประเทศที่มีลักษณะพิเศษอย่างมาเลเซีย ที่โครงสร้างทางการเมืองและเศรษฐกิจตั้งอยู่บนแนวคิดของชาติพันธุ์หรือที่เรียกว่าการเมืองเรื่องของชาติพันธุ์

งานศึกษาเด่นเกี่ยวกับโครงการ BRI ในมาเลเซียปรากฏในงานของ Malhi [4] ที่ศึกษาการนำโครงการ BRI มาใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองในการหาเสียงเลือกตั้งครั้งที่ 14 ในปี 2018 ซึ่งเชื่อมโยงกับปัญหาการคอร์รัปชัน ในกองทุน 1MDB และงานของ Liu and Lim [5] ที่ชี้ว่าการมีปฏิสัมพันธ์กับจีนนั้นตั้งอยู่บนเงื่อนไข คือ ความสัมพันธ์ และความร่วมมือที่เกิดขึ้นจะต้องสามารถเติมเต็มนโยบายชาติพันธุ์ของมาเลเซีย วิสัยทัศน์ที่ตรงกันระหว่างผู้มีอำนาจ ในระดับรัฐและผู้มีอำนาจในระดับกลาง และความสัมพันธ์นั้นจะต้องสามารถขับเคลื่อนความต้องการด้านภูมิรัฐศาสตร์ ของทั้งสองประเทศ แม้งานทั้งสองชิ้นนี้จะนำการเมืองภายในประเทศเข้ามาอธิบายความร่วมมือภายใต้ BRI ทว่างาน ทั้งสองถูกจำกัดด้วยกรอบของช่วงระยะเวลาและการขับเคลื่อนโครงการในระดับรัฐ ทว่าสิ่งที่ขาดหายไปร่วมกันก็คือ การอธิบายถึงธรรมชาติทางการเมืองภายในประเทศของมาเลเซียในบริบทของชาติพันธุ์ที่มีต่อยุทธศาสตร์ BRI

ทั้งนี้ มาเลเซียยังคงลักษณะของรัฐชาติพันธุ์อัตตาธิปไตย (ethnocratic state) ที่มีชาวมลายูเป็นแกนหลัก และถูกนำมาใช้เป็นเงื่อนไขขับเคลื่อนทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งแนวคิดนี้ทำให้ ทุกรัฐบาลที่ผ่านมาไม่อาจจะประสานความแตกแยกระหว่างชาวมลายูและชาวจีนในประเทศให้กลายเป็นหนึ่งเดียวกัน ได้ หากแต่ในอีกด้านหนึ่งนั้น อิทธิพลของจีนก็ก้าวเข้ามามีความสำคัญต่อการเติบโตของเศรษฐกิจมาเลเซียมากขึ้น และเมื่อรัฐบาลนาจิบ ราซัค ประกาศเข้าร่วมขั้วริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง พร้อมกับเปิดทางให้ทุนจีนหลั่งไหลเข้ามา ลงทุนในประเทศอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน จึงนำมาสู่คำถามที่ชวนขบคิดว่า เหตุใดมาเลเซียจึงเปลี่ยนแปลงท่าที ที่เคยมีต่อจีน จากที่เคยเป็นศัตรูมาสู่ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น ทั้งที่ปัญหาความขัดแย้งระหว่างชาวจีนที่เป็นหนึ่งใน กลุ่มชาติพันธุ์หลักและชาวมลายูที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศยังคงไม่จางหายไป ยิ่งกว่านั้น เมื่อระบอบ การเมืองของมาเลเซียถูกขับเคลื่อนด้วยเรื่องของชาติพันธุ์และผลประโยชน์ของชาวมลายูมาเป็นเวลาเกินกว่าครึ่ง ศตวรรษก็สร้างความอ่อนแอให้มากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างคำตอบอย่างรอบด้านต่อข้อคำถามข้างต้น บทความวิจัยนี้จึงมุ่งฉาย ให้เห็นภาพลักษณะของการเมืองเรื่องชาติพันธุ์ในมาเลเซียที่จะนำมาสู่การสร้างความสำเร็จถึงที่มา สาเหตุ และผลประโยชน์ที่รัฐบาลมาเลเซียมุ่งหวังจากการดำเนินความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับจีนจนนำมาสู่การเข้าร่วม เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ BRI

อย่างไรก็ดี การสนองวัตถุประสงค์ทางการเมืองของรัฐบาลมาเลเซียโดยนำประเด็นความแตกแยกระหว่าง ชาวมลายูและชาวจีนผ่านการใช้นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศนั้นมิได้เพียงปรากฏให้เห็นในช่วงของการ เปิดรับโครงการ BRI ทว่าประเด็นดังกล่าวถูกนำมาใช้ตั้งแต่หลังประเทศได้รับเอกราช ที่สำคัญกว่านั้น วิธีการและกล ยุทธ์ที่รัฐบาลอัมโนนำมาใช้แม้จะแตกต่างกันออกไปตามชุดนโยบายแต่ก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงเรื่องของชาติพันธุ์ตลอดจน นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในภาคเศรษฐกิจ หากกล่าวให้ง่ายขึ้นก็คือ การสร้างความเข้าใจถึงแนวทาง และยุทธศาสตร์ของรัฐบาลมาเลเซียที่มีต่อโครงการ BRI นั้นจำเป็นที่จะต้องมองย้อนกลับไปถึงความสัมพันธ์ระหว่าง

สองประเทศร่วมกับการเมืองภายในมาเลเซียไปพร้อมกัน เพื่อสามารถหาจุดร่วมที่มาเลเซียจะใช้ประโยชน์ จากยุทธศาสตร์ BRI และความสัมพันธ์กับจีนมาเติมเต็มยุทธศาสตร์ของรัฐบาลด้านการเมืองและเศรษฐกิจ ภายในประเทศ และด้วยลักษณะเฉพาะตัวที่ประเทศมีปัญหาความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์โดยเฉพาะระหว่างชาวจีน มาเลย์ที่เป็นหนึ่งในกลุ่มชาติพันธุ์หลักและชาวมลายูที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ นั่นได้ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางการเมือง และเศรษฐกิจกับจีนในแต่ละช่วงเวลาที่แตกต่างกันออกไปตามนโยบายของผู้นำ หากแต่เน้นนโยบายการเมืองและการ พัฒนาเศรษฐกิจที่ถูกใช้มาหลายทศวรรษยังคงเต็มไปด้วยเรื่องของชาติพันธุ์ที่รัฐบาลยังคงให้ความสำคัญเป็นอันดับต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างมาเลเซียและจีนภายใต้ปัจจัยทางการเมืองภายในประเทศ ของมาเลเซียด้านชาติพันธุ์จนกระทั่งถึงความร่วมมือในข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง โดยศึกษานับตั้งแต่ช่วงสมัยของ มหาเธร์ โมฮัมหมัด จนกระทั่งถึงปี 2018

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย (methodology) ที่นำมาใช้ศึกษา คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ที่ใช้การ วิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) เป็นหลักโดยศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่ค้นคว้าและรวบรวมจาก หลายแหล่ง รวมถึงข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อาทิ ข่าว บทความวิชาการ งานวิจัย และรายงานทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการสร้างองค์ความรู้อย่างบูรณาการในทางวิชาการ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มานั้นจะใช้วิธี Triangulation เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลในการยืนยันความน่าเชื่อถือ (credibility and validity) และเพื่อนำมาสู่การวิเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ตลอดจนตอบคำถามวิจัยอย่างรอบด้าน โดยจะเริ่มต้นจาก การวิเคราะห์ในภาพรวมไปสู่การวิเคราะห์ประเด็นย่อยตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ งานวิจัยได้จำกัด ขอบเขตด้านเวลาของการศึกษาไว้ในช่วงการเป็นผู้นำของมหาเธร์ โมฮัมหมัด (1981-2003) อับดุลลา บัดดาวิ (2003-2009) นาจิบ ราซัค (2009-2018) และช่วงเวลาของการกลับมาอีกครั้งของมหาเธร์ในปี 2018

ผลการวิจัย

1. โครงสร้างเศรษฐกิจการเมืองของมาเลเซียและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับจีนในสมัยของ มหาเธร์ โมฮัมหมัดและอับดุลลา บัดดาวิ

มาเลเซียเป็นลักษณะของรัฐชาติพันธุ์อัตตาริปัตย์ที่มีชาวมลายูเป็นแกนหลัก ตลอดจนมีโครงสร้างทาง การเมืองและสถาบันที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของชาวมลายู ระบอบการเมืองของมาเลเซียจึงถูกขนานนาม ว่า ethnic democracy [11-12] ทั้งนี้ ปัญหาความแตกต่างระหว่างชาติพันธุ์ได้ฝังรากลึกมาตั้งแต่ก่อนประเทศจะได้รับ เอกอกราช จนกระทั่งปะทุกลายเป็นเหตุการณ์จลาจลครั้งประวัติศาสตร์ระหว่างชาวมลายูและชาวจีนในปี 1969 ที่นำมาสู่ การใช้นโยบาย NEP เพื่อแก้ไขปัญหาค่าความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจระหว่างชาติพันธุ์โดยเฉพาะระหว่างชาวจีน และชาวมลายู รวมถึงการพัฒนาที่ลึกลับกันในแต่ละภาคเศรษฐกิจของประเทศ [13] หลังจากมหาเธร์ก้าวขึ้นเป็น นายกรัฐมนตรีในปี 1981 ก็ได้สานต่อแนวทางดังกล่าว แม้มหาเธร์จะประกาศใช้นโยบายแลตะวันออก (Look East Policy) ที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจตามแบบญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ทว่าความแตกต่างสำคัญในการแทรกแซงของรัฐบาล มาเลเซียก็คือ การจัดสรรและสร้างความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ [14] ที่ปรากฏทั้งในรูปของ นโยบายและโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยเฉพาะการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมหนักในชื่อ Heavy Industries Corporation of Malaysia (HICOM) จึงทำให้มหาเธร์ถูกเรียกว่าเป็นนักปฏิบัตินิยม (pragmatism) แม้รัฐจะสนับสนุน การลงทุนในอุตสาหกรรมหนักและส่งเสริมการเข้ามามีบทบาทของรัฐในภาคเศรษฐกิจเพื่อทดแทนจำนวนการลงทุน

ที่ลดลงของภาคเอกชนชาวจีน ทว่ารัฐบาลกลับไม่ได้สนับสนุนให้ชาวมาเลเซียซื้อสายเงินในประเทศเข้าลงทุน โดยอ้างว่า การลงทุนในอุตสาหกรรมหนักนั้นต้องใช้เงินทุนจำนวนมากและภาคเอกชนยังมีข้อจำกัดด้านความชำนาญเกี่ยวกับเทคโนโลยี ทั้งนี้คำกล่าวอ้างของมหาเธร์ถูกมองว่าเป็นความตั้งใจที่จะมองข้ามชาวจีนและตอกย้ำถึงการใช้นโยบายชาติพันธุ์ [15] หากแต่ก็มีการสนับสนุนให้ชาวจีนเข้าลงทุนในบางภาคเศรษฐกิจดังในกรณีของ Eric Chia นอกจากนี้มหาเธร์จะพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศแล้ว การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานก็ได้รับความสำคัญควบคู่ไปด้วย อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการลงทุนจากต่างชาติและภาคเอกชนลดลง รัฐบาลจึงประกาศใช้ Malaysian Privatization Masterplan (MPM) ในปี 1983 ทั้งยังนำการแปรรูปมาใช้ตอบสนองนโยบาย NEP ที่มุ่งสร้างชนชั้นนายทุนชาวมลายูด้วย [16] จนทำให้เกิดเศรษฐกิจหน้าใหม่ หรือ New Rich ขึ้นเป็นจำนวนมากเพราะมหาเธร์ได้กล่าวไว้ว่า หากมีมหาเศรษฐีชาวจีน 10 คน ก็ไม่มีเหตุผลใดที่จะไม่มีมหาเศรษฐีชาวมลายู 10 คนเช่นกัน [17] หลังจากสิ้นสุดการใช้นโยบาย NEP อย่างเป็นทางการในปี 1990 มหาเธร์ได้ประกาศใช้นโยบายวิสัยทัศน์ (Vision 2020 หรือ Wawasan 2020) ในปี 1991 มุ่งให้มาเลเซียกลายเป็นประเทศพัฒนาแล้วภายในหนึ่งชั่วอายุคน ซึ่ง Vision 2020 มาพร้อมกับการประกาศใช้แผนแม่บทในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ (Industrial Master Plan- IMP) รวมถึงการสร้างโครงการขนาดยักษ์อย่าง Multimedia Super Corridor (MSC) และสนามบินกัวลาลัมเปอร์ (Kuala Lumpur International Airport- KLIA) ที่มีไซเบอร์จายา (Cyberjaya) เป็นศูนย์กลางของโครงการ

ด้านภาพรวมของการค้าระหว่างมาเลเซียและจีนในช่วงก่อนกลางทศวรรษ 1985 แม้จะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นแต่คิดเป็นจำนวนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 2 เพราะการเข้าลงทุนจากจีนถูกมองว่าเป็นช่องทางที่จะสร้างความแข็งแกร่งให้กับชาวจีนในประเทศนั่นเอง ดังนั้น เมื่อประเทศดำเนินนโยบายที่เอื้อให้การสนับสนุนกลุ่มชาติพันธุ์ชาวจีนทำให้มาเลเซียปฏิเสธการเข้าลงทุนจากจีนแผ่นดินใหญ่ทั้งในด้านเงินทุนและความเชี่ยวชาญดังที่ปรากฏในกรณีของโปรตอน [18] ประกอบกับในช่วงเวลานั้นการประกอบธุรกิจของชาวมุขิมบุตรยังคงต้องพึ่งพาความช่วยเหลือและสิทธิพิเศษจากรัฐบาล รวมถึงพึ่งพาเทคโนโลยีจากญี่ปุ่นเพราะรัฐต้องการปลูกปั้นให้ประเทศเป็น NICdom [19] ทว่าภายหลังจากความสัมพันธ์กับญี่ปุ่นแปรเปลี่ยนไป มหาเธร์จึงหันไปผูกสัมพันธ์กับประเทศอื่นซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือจีน การหันเข้าหาจีนเริ่มเห็นชัดเจนเมื่อมหาเธร์เยือนปักกิ่งครั้งแรกในปี 1985 ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังวิกฤติเศรษฐกิจปี 1985 ที่ผู้ประกอบการชาวมุขิมบุตรจำนวนมากกำลังประสบปัญหาหนี้สินจากการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ รวมถึงผลกระทบจากนโยบาย NEP ที่ทำให้การลงทุนของชาวต่างชาติลดลงจนนำมาสู่การพักใช้นโยบาย เหตุการณ์ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นในช่วงประจวบเหมาะที่จีนกำลังเปิดประเทศ ตลาดในจีนจึงกลายเป็นโอกาสสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการขยายตัวและโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่ผู้ประกอบการมาเลเซีย ตลอดจนลดการพึ่งพาส่งออกในประเทศตะวันตก

แต่มีเชื่อว่ามาเลเซียจะเปิดรับจีนด้วยความเต็มใจเสียทั้งหมด เมื่อผู้นำมาเลเซียกล่าววิจารณ์ถึงการหลั่งไหลเข้าลงทุนในจีนของนักลงทุนต่างชาติจนทำให้จีนกลายเป็นภัยคุกคามทางเศรษฐกิจของประเทศอาเซียน เพราะตั้งแต่ช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจ 1997 เป็นต้นมาจำนวนนักลงทุนจากต่างชาติในมาเลเซียได้ลดลง เพื่อให้มาเลเซียสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่เกิดขึ้นจึงเป็นที่มาของการทำข้อตกลงหุ้นส่วน 'Malaysia plus China' joint partnership ที่ทั้งสองประเทศจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน จีนจึงกลายเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจด้านการค้าและการลงทุนที่สำคัญของมาเลเซียนับจากปี 1997 โดยเฉพาะในภาคการก่อสร้างที่รัฐบาลส่งเสริมให้เงินเข้าลงทุนในโครงการก่อสร้างขนาดยักษ์โดยกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาของประเทศ

หลังจากผลัดเปลี่ยนผู้นำมาเป็นบัตดาวิแล้วนั้น ความสัมพันธ์กับจีนยังคงถูกสานต่อ โดยรัฐบาลเร่งสร้างความร่วมมือในภาคเศรษฐกิจและขยายการลงทุนเข้าไปยังจีนแผ่นดินใหญ่ให้มากขึ้น เพราะจีนได้กลายเป็นคู่ค้าสำคัญที่มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัวจาก 20 พันล้านเหรียญสหรัฐในปี 2003 เป็น 39 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี 2008 อีกทั้งในปี 2002 และปี 2003 มาเลเซียขึ้นเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของจีนในภูมิภาคอาเซียนแทนที่สิงคโปร์ และหลังจากปี 2009 ก็ครองตำแหน่งคู่ค้าอันดับหนึ่งเรื่อยมา บัตดาวิจึงผลักดันนักลงทุนในประเทศให้ออกไปลงทุนในจีนพร้อมกับส่งเสริมและหามาตรการดึงดูดนักลงทุนและรัฐวิสาหกิจ (state owned enterprises- SOEs) จากจีนให้เข้ามาใน

มาเลเซียด้วยเช่นกัน แม้บัตดาวิจะใช้นโยบายการลงทุนที่สวนทางกับมหาเธร์โดยลดการก่อสร้างโครงการขนาดยักษ์ลง เช่น โครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าวรางคู่ North-South project หากแต่ยังคงมีโครงการขนาดใหญ่อย่างระเบียบเชิงเศรษฐกิจเกิดขึ้นหลายแห่ง เช่น อิสกันดาร์ มาเลเซีย (Iskandar Malaysia- IM) การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือ (Northern Corridor Economic Region- NCER) และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจด้านตะวันออก (East Coast Economic Region- ECER) ซึ่งในช่วงเวลานั้นโครงการทั้งหมดยังไม่สำเร็จเป็นรูปธรรมและแทบจะไม่ได้รับความสนใจจากนักลงทุน หากแต่หลายโครงการได้กลายเป็นจุดเชื่อมต่อของความสัมพันธ์จีน-มาเลเซียภายใต้เส้นทาง BRI ที่หลายโครงการกลับมาเฟื่องฟูในยุคของนาจิบ ราซัค แม้บัตดาวิยังคงสานต่อนโยบาย Bumiputera Commercial and Industrial Community (BCIC) ของมหาเธร์ แต่ก็เดินหน้านับสนุนการพัฒนาภาคเศรษฐกิจใหม่และธุรกิจขนาดเล็กลงกลาง (small and medium enterprises- SMEs) ซึ่งไม่ได้หมายความว่าบทบาทของ SOEs และบริษัทที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาล (Government Linked Companies- GLCs) จะหายไปจากภาคเศรษฐกิจ หากแต่ GLCs เหล่านี้กลับมีบทบาทมากขึ้นในภาคการก่อสร้าง นอกจากนี้รัฐบาลยังขับเคลื่อนอุตสาหกรรมฮาลาลและการเงินอิสลามเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศร่วมด้วย

ทั้งนี้ การพัฒนาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในช่วงของมหาเธร์และบัตดาวิแสดงให้เห็นถึงความเหมือนกัน ประการแรก ผู้นำทั้งสองต่างสนับสนุนนโยบายที่ให้สิทธิพิเศษแก่ชาวภูมิบุตร (affirmative action policies) แม้นโยบายนี้จะถูกปรับเปลี่ยนความเข้มงวดตามสถานการณ์ในช่วงเวลาก็ตาม ประการที่สอง คือ GLCs ยังคงเป็นตัวแสดงสำคัญที่นำมาใช้ขับเคลื่อนและลงทุนในภาคเศรษฐกิจ สืบเนื่องมาจากวัตถุประสงค์ของพรรคอัมโนที่ต้องการยกระดับและเพิ่มการมีส่วนร่วมในภาคเศรษฐกิจให้แก่ชาวภูมิบุตร ทว่าการแทรกแซงของรัฐที่เกิดขึ้นได้นำมาสู่ปัญหาการคอร์รัปชันและทุนนิยมพวกพ้องทำให้ความไม่พอใจต่อรัฐบาลมีสะสมมากขึ้น [20] ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศนั้น มาเลเซียจำเป็นต้องอาศัยแหล่งทุนและตลาดจากภายนอกในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและพัฒนาประเทศ จีนจึงเป็นตัวเลือกที่เหมาะสมอย่างยิ่ง แม้มาเลเซียจะหันเข้าหาจีน แต่ไม่ได้หมายความว่าสิทธิและโอกาสของชาวมาเลเซียเชื้อสายจีนจะมีมากขึ้น ที่เป็นเช่นนั้นเพราะชาวมลายูยังคงเป็นฐานเสียงสำคัญของพรรคอัมโนและยังคงเป็นประชากรส่วนมากของประเทศคิดเป็นร้อยละ 60 หากจะกล่าวให้ชัดเจนขึ้นก็คือการเมืองเรื่องชาติพันธุ์ได้รับความสำคัญเป็นอันดับแรกเพราะเป็นเรื่องที่ส่งผลโดยตรงต่อเสถียรภาพของรัฐบาล แม้รัฐบาลจะกีดกันชาวมาเลเซียเชื้อสายจีนแต่จะเห็นได้ว่ากลุ่มทุนนิยมใหม่ที่เกิดขึ้นหลังการปฏิรูปเศรษฐกิจในปี 1998 ก็ยังคงเป็นชาวจีนมากกว่าชาวมลายูอันสวนทางกับจุดมุ่งหมายที่รัฐบาลกำหนดไว้ในนโยบาย NEP [20] ซึ่งการดำเนินนโยบายที่ยึดถึงประโยชน์ของชาวภูมิบุตรของมหาเธร์และบัตดาวิทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างชาติพันธุ์ในประเทศได้เลวร้ายลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อบัตดาวินำนโยบายอิสลามมาวัตร (Islamization) มาใช้ จึงกล่าวได้ว่าการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นไม่ช่วยให้รอยร้าวระหว่างชาติพันธุ์ได้รับการแก้ไข ทั้งข้อจำกัดในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจก็มีมากขึ้น จนนำมาสู่ความนิยมต่ออัมโนที่ลดลงจนสูญเสียจำนวนที่นั่งของ BN ในรัฐสภา ทั้งยังไม่สามารถรักษาเสียงข้างมาก 2 ใน 3 ของรัฐสภาไว้ได้อย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนหลังการประกาศผลการเลือกตั้งในปี 2008

2. การเมืองเรื่องชาติพันธุ์ ความสัมพันธ์กับจีนและโครงการ BRI ในสมัยนาจิบ ราซัค จนถึงการหวนคืนอำนาจของมหาเธร์ในปี 2018

หลังจากนาจิบขึ้นเป็นผู้นำต่อจากบัตดาวิในปี 2009 ก็ได้สร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับรัฐบาลภายใต้แนวคิด 1Malaysia ที่ใช้หลักการ 'People First, Performance Now' แม้แคมเปญนี้จะไม่เคยถูกนิยามถึงลักษณะที่ชัดเจนแต่ก็นำมาใช้สื่อถึงความเท่าเทียมทางการเมือง การรวมเป็นหนึ่งเดียว และสิ้นสุดการแบ่งแยกระหว่างชาติพันธุ์ ทั้งหมดนี้เป็นยุทธศาสตร์ของนาจิบที่ต้องการดึงคะแนนความนิยมกลับคืนจากกลุ่มที่ละทิ้งอัมโนไปในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา [21] และใช้นโยบายมุ่งส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและเชื่อมต่อการขนส่งสาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ เข้าด้วยกันดังปรากฏในแผนพัฒนาประเทศฉบับที่ 10 (10PM) และ 11 (11PM) จนนำมาสู่การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่จำนวนมาก เช่น โครงการสร้างทางหลวงสายแพน-บอร์เนียว (Pan Borneo Highway)

Central Spine Road (CSR) และ Kota Bharu-Kuala Krai Highway ตลอดจนการพัฒนา Klang Valley Mass Rapid Transit (KVMRT) สร้าง Light Rail Transit (LRT) สร้างรถไฟความเร็วสูงวิ่งเชื่อมระหว่างกัวลาลัมเปอร์และสิงคโปร์ (Kuala Lumpur- Singapore High Speed Rail- HSR) และโครงการรถไฟ ECRL ที่มีมูลค่าการก่อสร้างสูงสุดในประวัติศาสตร์ชาติ ซึ่งโครงการก่อสร้างระบบขนส่งและท่าเรือที่กำหนดไว้ในแผน 10PM และ 11PM ล้วนถูกรวมเข้ากับเส้นทางสายไหมทางทะเล (Maritime Silk Road) ที่เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทาง BRI แม้หลายโครงการไม่ได้ถูกกำหนดไว้ในเส้นทางของจีนตั้งแต่แรกก็ตาม

ทว่าหลังจากประกาศสร้างความเท่าเทียมกันและส่งเสริมการแข่งขันอย่างเสรีในภาคเศรษฐกิจ คณะกรรมการนิยามที่มีต่ออัมโนกลับลดลงอย่างมาก ทำให้นาจีบต้องหวนมาใช้นโยบายการให้สิทธิพิเศษเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์อีกครั้ง ในชื่อของนโยบาย Bumiputera Economic Empowerment (BEE) ที่มุ่งสร้างทุนมนุษย์ให้แก่ชาวภูมิบุตร ผลักดันและเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นในภาคธุรกิจของชาวภูมิบุตร เพิ่มจำนวนผู้ประกอบการและการพาณิชย์ของชาวภูมิบุตร นอกจากนี้ แนวทางของนโยบาย BEE ยังสนับสนุนให้กิจการขนาดเล็กได้เข้าร่วมงานกับ GLCs ที่ใช้ความเหมาะสมเป็นเกณฑ์การคัดเลือกผู้ประกอบการชาวภูมิบุตร โดยเฉพาะในโครงการก่อสร้างที่ GLCs ร่วมมือกับ SOEs ของจีน อีกทั้ง การลงทุนของภาคเอกชนที่กำหนดไว้ใน Entry Point Projects (EPP) ภายใต้นโยบาย Economic Transformation Programme (ETP) กลับพบว่า กว่าร้อยละ 77 ของการลงทุนได้รับเงินสนับสนุนจาก GLCs ยิ่งไปกว่านั้น ก่อนที่การเลือกตั้งครั้งที่ 13 จะมีขึ้น รัฐบาลได้ประกาศเลื่อนการเลือกตั้งออกไปถึง 2 ปี จากเดิมที่คาดว่าจะมีขึ้นในปี 2011 มาเป็นปี 2013 ด้วยเหตุผลสำคัญคือรัฐบาลต้องการมั่นใจว่าการปฏิรูปนั้นตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยเฉพาะชาวภูมิบุตรได้แล้ว

หลังการเลือกตั้งทั่วไปในปี 2013 แม้ BN ยังคงผูกขาดเป็นรัฐบาล หากแต่จำนวนที่นั่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ลดลงทั้งยังไม่สามารถรักษาเสียงข้างมาก 2 ใน 3 ของรัฐสภาเป็นครั้งที่สองติดต่อกัน ในด้านของพรรคร่วมฝ่ายค้านในชื่อแนวร่วมพันธมิตรประชาชน (People's Alliance หรือ Pakatan Rakyat- PR) นำโดยอันวาร์ อิบราฮิมได้ที่นั่งไปถึง 89 ที่นั่ง ทั้งยังได้คะแนนรวมหรือ popular vote มากกว่า BN ถึงร้อยละ 2 ทั้งนี้ อัมโนสูญเสียคะแนนนิยมส่วนใหญ่จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากชาวจีนมาเลเซียที่ต่างทะเลาะแค้นให้กับพรรคร่วมฝ่ายค้าน คือ พรรคกิจประชาชนิ์โดย (DAP) ที่เป็นตัวแทนของกลุ่มชาวจีน ทำให้นาจีบเรียกปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ว่าสึนามิชาวจีน (Chinese tsunami) เพราะต้องการการปกป้องและรักษาหน้าของ BN ที่ไม่ได้รับเสียงเลือกตั้งจากกลุ่มชาวมลายูเชื้อสายจีน [22] ซึ่งความไม่พอใจหลักของชาวจีนในประเทศมาจากการใช้นโยบาย affirmative action policies ที่ให้สิทธิพิเศษแก่ชาวมลายู ทั้งยังผลักลูกหลานชาวจีนให้ออกจากระบบการศึกษาตลอดจนปัญหาการคอร์รัปชันและทุนนิยมพวกพ้อง [15], [23]

แม้สถานการณ์การเมืองในประเทศบนความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์กำลังก่อตัวขึ้นอีกครั้ง ความสัมพันธ์ระหว่างมาเลเซียและจีนกลับกระชับแน่นเหนียวทั้งด้านความมั่นคงและการทหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจที่แม้แต่สี จิ้นผิง ยังยอมรับและตอกย้ำคำกล่าวของนาจีบที่กล่าวไว้ในปี 2015 ถึงความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศว่าเป็นความสัมพันธ์ที่ดีที่สุดอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ที่แน่นเหนียวกับจีนนั้นแท้จริงแล้วเป็นผลมาจากการคำนึงถึงประโยชน์ทางการเมืองภายในประเทศของนาจีบเป็นหลัก ทั้งนี้ ลักษณะการเมืองในมาเลเซียหลังการเลือกตั้งปี 2008 เป็นต้นมา ฝ่ายค้านนำโดยอันวาร์มีบทบาทและได้รับความนิยมมากขึ้นเห็นได้ชัดเจนจากการเลือกตั้ง 2 ครั้งที่ผ่านมา จนนำมาสู่ความจำเป็นเร่งด่วนที่รัฐบาลนาจีบให้ความสำคัญอันดับแรกกับการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติและแสดงให้เห็นถึงการทำงานของรัฐบาลที่ผลิตดอกออกผลในภาคเศรษฐกิจ [24] เพราะหนึ่งในที่มาของความชอบธรรมในการปกครองประเทศของอัมโนมาจากที่รัฐบาลสามารถขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจของชาติให้เจริญเติบโตซึ่งรวมถึงการแก้ไขปัญหาความไม่เท่าเทียมกันระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ [23] ซึ่งหากนำมุมมองนี้มาอธิบายการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า การลงทุน และโครงการความร่วมมือจำนวนมากที่เกิดขึ้นในช่วงของนาจีบ จะพบว่าล้วนแล้วแต่หวังผลประโยชน์ในภาคเศรษฐกิจจากการดึงดูดลงทุนชาวจีนแผ่นดินใหญ่ให้เข้ามาลงทุน โดยเฉพาะในโครงการที่เกี่ยวข้องกับ BRI ทั้งนี้ก็เพื่อสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินนโยบาย ETP และ New

Economic Model (NEM) ของนายนาจิบนั้นเอง ดังนั้น ในช่วงเวลานี้การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดยักษ์ในประเทศจึงมีผู้ประกอบการจากจีนแผ่นดินใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมจำนวนมาก เช่น โครงการ ECRL, มะละกา เกตเวย์, โครงการรถไฟ HSR, บันดาร์ มาเลเซีย, Forest City, การพัฒนาท่าเรือกวางตันและท่าเรือกลัง และโครงการท่อส่งก๊าซ

เหนือสิ่งอื่นใด การที่ผู้นำมาเลเซียหันหน้าเข้าหาจีนเป็นผลมาจากกรณีอื้อฉาว 1MDB ที่จีนได้ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือโดยเข้าซื้อสินทรัพย์ด้านพลังงานที่เวลานั้น Moody จะลดอันดับความน่าเชื่อถือลง ซึ่ง The Wall Street Journal ได้ชี้ถึงการพัวพันและความช่วยเหลือของจีนต่อนajib ในกรณี 1MDB เกิดขึ้นหลังจากที่นาจิบได้อนุมัติโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดยักษ์ของประเทศให้กับจีน แม้จะมีเสียงต่อต้านหรือการตั้งคำถามถึงความจำเป็นและประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับจากโครงการเหล่านี้ก็ตาม อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จจากจีนถูกตีแผ่สู่สาธารณะชนในปี 2016 เมื่อ The Sarawak Report รายงานว่าโครงการ ECRL ถูกนำมาใช้ประโยชน์ให้แก่บริษัทของจีนในการจ่ายค่าสินทรัพย์ในโครงการ 1MDB ทว่าในด้านของนาจิบนั้น ความช่วยเหลือของจีนในกรณี 1MDB และด้านเศรษฐกิจทำให้นajib ถึงกับกล่าวยกย่องจีนในฐานะ ‘มิตรแท้และหุ้นส่วนยุทธศาสตร์’ [25]

ฟากของการเมืองภายในพรรคอัมโนก็เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างนาจิบและมหาเธร์ เมื่อนajib ปฏิเสธข้อเรียกร้องของมหาเธร์ที่ให้ช่วยผลักดัน Mukhriz ซึ่งเป็นบุตรชายของมหาเธร์ให้ขึ้นดำรงตำแหน่ง 1 ใน 5 ผู้นำสูงสุดของพรรค ทำให้มหาเธร์และบุตรชายตัดสินใจออกจากอัมโนและตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ในชื่อเบอร์ซาตู (Parti Pribumi Bersatu Malaysia หรือ Malaysian United Indigenous Party-PPBM) ในช่วงปลายปี 2016 และประกาศเป็นพันธมิตรกับพรรคฝ่ายค้านที่มีอนัวร์ เป็นแกนนำในชื่อ แนวร่วมแห่งความหวัง หรือปากาตัน ฮาราปัน (Pakatan Harapan- PH) ที่มีวัตถุประสงค์หลัก คือ การโค่นล้มนาจิบจากอำนาจทางการเมือง อย่างไรก็ตาม สื่อและนักวิเคราะห์เกือบทั้งหมดล้วนเห็นตรงกันว่าความร่วมมือครั้งนี้ไม่น่าจะเอาชนะนาจิบได้เพราะอัมโนมีความได้เปรียบทั้งด้านการเงินและยังเป็นผู้ควบคุมกลไกทุกด้านของภาครัฐ หากแต่ฝ่ายมหาเธร์ก็นำประเด็นเรื่องชาติพันธุ์มาใช้โจมตีนาจิบในช่วงการหาเสียงเลือกตั้งปี 2018 พร้อมยกประเด็นความเชื่อมโยงระหว่างรัฐบาลกับแดนมังกรและโครงการ BRI ที่นำมาสู่การขยายอิทธิพลทางการเมืองของชาวจีนแผ่นดินใหญ่ที่เพิ่มมากขึ้นในมาเลเซีย [4] ซึ่งอาจกลายเป็นภัยคุกคามต่ออำนาจอธิปไตยเพราะนาจิบได้พึ่งพาการเงินจากจีนในการก่อสร้างและการลงทุนในหลายโครงการ และอาจส่งผลกระทบต่อโครงสร้างชาติพันธุ์ภายในประเทศจนอาจนำไปสู่เหตุการณ์ปะทะกันดังที่เคยเกิดขึ้นในอดีตยังไม่รวมถึงการที่ผู้นำต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากจีนในการแก้ปัญหา 1MDB จนนำมาสู่การเปิดทางให้จีนเข้าลงทุนในประเทศอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

การเปลี่ยนแปลงครั้งประวัติศาสตร์ได้เกิดขึ้นในวันที่ 10 พฤษภาคม 2018 เมื่อมหาเธร์และพรรคร่วมฝ่ายค้าน (PH) สามารถเอาชนะอัมโนที่ปกครองประเทศมาเป็นเวลาถึง 61 ปี อย่างเหนือความคาดหมาย หลังการกลับมาเป็นผู้นำอีกครั้ง มหาเธร์ประกาศส่งเสริมแนวทาง ‘new Malaysia’ ที่เป็นเสมือนความหวังในการสร้างความเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นระหว่างชาติพันธุ์ อย่างไรก็ตาม ชัยชนะของ PH กลายเป็นเสมือนดังภัยคุกคามครั้งใหญ่ต่อการลงทุนของแดนมังกรและโครงการ BRI เพราะมหาเธร์ประกาศอย่างชัดเจนว่าจะพิจารณาโครงการลงทุนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับบริษัทชั้นนำของจีนซึ่งมีมูลค่ารวมกันแล้วถึง 134 พันล้านเหรียญสหรัฐ แม้ผู้นำมาเลเซียกล่าวว่าย่าว่าตนมิใช่พวกต่อต้านจีนซ้ำยังสนับสนุนโครงการ BRI แต่การเป็นรัฐบาลที่ดีต้องพยายามหาทางเจรจาลดปริมาณหนี้ลงโดยเฉพาะในโครงการที่ประเทศกู้ยืมเงินมาเป็นจำนวนมากอย่างโครงการ ECRL หากแต่ในปี 2018 เมื่อมหาเธร์เยือนจีนเป็นเวลา 5 วัน ก็ได้ประกาศยกเลิก 3 โครงการยักษ์ ได้แก่ เส้นทางรถไฟ ECRL และโครงการท่อส่งก๊าซ 2 แห่ง ทว่าความสัมพันธ์ระหว่างมาเลเซียกับจีนกลับไม่กระทบกระเทือนอย่างที่หลายฝ่ายคาดคิด เพราะความผิดพลาดและปัญหาที่เกิดขึ้นมหาเธร์กล่าวโทษว่าเป็นความผิดของนาจิบหรือกล่าวให้ร้ายขึ้นคือ หนี้ที่เกิดขึ้นนั้นมาจากตัวของนาจิบนั่นเอง [26]

แม้มหาเธร์จะเห็นความสำคัญของการเป็นมิตรกับจีน แต่รัฐบาลชุดใหม่ก็พยายามวางตัวถอยห่างและระวังไม่ให้ความสัมพันธ์แน่นแฟ้นจนเกินไปเหมือนอย่างในช่วงของรัฐบาลก่อนหน้า หนึ่งในวิธีการที่ใช้ คือ การนำนโยบาย

และตะวันออก (Look East Policy) กลับมาใช้อีกครั้งในชื่อ นโยบายและตะวันออก 2.0 (Look East Policy 2.0) เพื่อที่จะถ่วงดุลการพึ่งพาการลงทุนจากจีน ที่สำคัญกว่านั้นญี่ปุ่นนับเป็นพันธมิตรสำคัญของสหรัฐอเมริกาที่มาเลเซียสามารถนำมาใช้ในการดำเนินนโยบายป้องกันความเสี่ยง (hedging policy) ต่อจีนได้ [20] อย่างไรก็ตาม ท่าทีของผู้นำมาเลเซียต่อจีนในโครงการ BRI เปลี่ยนแปลงอีกครั้งในปี 2019 เมื่อรัฐบาลตกลงสานต่อโครงการ ECRL หากแต่ลดขนาดของโครงการลง และแม้โครงการก่อสร้างจะยังคงถูกระงับแต่หลายโครงการอย่างบันดาร์ มาเลเซีย และ Forest City ก็กลับมาดำเนินงานต่อ อีกทั้งมหาเธร์ยังบรรลุการเจรจาตกลงให้จีนเข้ามาช่วยซื้อน้ำมันปาล์มหลังจากที่ประเทศถูกสหภาพยุโรปประกาศลดการนำเข้า

สรุปและอภิปรายผล

หากนำลักษณะธรรมชาติทางการเมืองของมาเลเซียที่อยู่บนพื้นฐานของเรื่องชาติพันธุ์มาใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างมาเลเซียกับจีนนับแต่เริ่มแรกจะพบว่า ไม่เพียงแต่รัฐจะไม่สามารถแก้ไขความขัดแย้งระหว่างชาวจีนและชาวพื้นเมืองภายในประเทศได้แล้ว รัฐยังไม่อาจสร้างความผสมผสานกลมเกลียวระหว่างชาติพันธุ์ให้เกิดขึ้นยิ่งไปกว่านั้นปัญหาภายในทางการเมืองและสังคมยังส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับจีนอีกด้วย เพราะความแตกแยกและหวาดระแวงต่อกันกลายเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญต่อการกำหนดทิศทางความสัมพันธ์ อีกทั้งความแตกต่างด้านฐานะทางเศรษฐกิจระหว่างชาวจีนในประเทศและชาวมลายูก็ทำให้ความริ้วฉานระหว่างสองชาติพันธุ์ที่มีอยู่ยากที่จะประสานกัน มากไปกว่านั้นการใช้นโยบาย affirmative action policies ไม่ได้ส่งผลแต่เพียงในภาคเศรษฐกิจแต่ยังรวมถึงภาคสังคม จะเห็นได้ว่าการให้สิทธิพิเศษแก่ชาวมลายูปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาประเทศถึง 11 ฉบับและในงบประมาณแผ่นดินอีก 48 ฉบับ แม้จะมีความเข้มข้นของนโยบายแตกต่างกันออกไปตามแต่ละช่วงเวลา อีกทั้งไม่ว่าผู้นำประเทศจะมาจากพรรคการเมืองฝ่ายใดก็ตามนโยบายการให้สิทธิพิเศษบนพื้นฐานของชาติพันธุ์ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจและแผนการพัฒนาประเทศไปโดยปริยาย ซึ่งธรรมชาติทางการเมืองเรื่องชาติพันธุ์ในมาเลเซียก็สื่อให้เห็นว่า สิ่งที่อัมโนและ BN พยายามปลูกฝังในสังคมก็คือ การสร้างความตระหนักถึงภัยที่จะมาคุกคามสิทธิพิเศษที่ชาวมลายูมี ตลอดจนสร้างความกลัวและหวาดระแวงให้กับชาวมลายูไปพร้อมกันโดยวาดภาพให้เห็นว่าคนกลุ่มนี้คือผู้ชนะ [27]

ด้านความสัมพันธ์กับจีนนั้น ในช่วงทศวรรษแรกหลังจากมหาเธร์ขึ้นเป็นผู้นำได้ใช้นโยบายปฏิบัตินิยมทางเศรษฐกิจ (economic pragmatism) [28] โดยในช่วงตั้งแต่ปี 1990-2018 ท่าทีของผู้นำตลอดจนนโยบายที่มีต่อจีนแสดงให้เห็นถึงการลดระดับภาพลักษณ์ภัยคุกคามตั้งแต่หลังสงครามเย็น มาสู่การพัฒนาความสัมพันธ์ที่เบ่งบานโดยเฉพาะในด้านการค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับจีนที่ขยายตัวมากขึ้นทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีจนทำให้จีนกลายเป็นคู่ค้าสำคัญของประเทศและเป็นตลาดส่งออกที่ใหญ่ที่สุดของมาเลเซีย หากเปรียบเทียบลักษณะความร่วมมือและความสัมพันธ์กับจีนระหว่างสามผู้นำ คือ มหาเธร์ บัตดารี และนาจิบจะพบทั้งความเหมือนและความต่างกันบางอย่าง ประการ แม้นโยบายต่อจีนในช่วงหลังมหาเธร์จะยังคงถูกขับเคลื่อนด้วยแนวทางปฏิบัตินิยมที่มุ่งหวังประโยชน์จากภาคเศรษฐกิจและประโยชน์อื่นจากจีนจนทำให้ความร่วมมือนั้นขยายออกไปมากขึ้น หากแต่นาจิบให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือที่ครอบคลุมมิใช่เพียงความร่วมมือทวิภาคีในด้านการค้าและการลงทุนเท่านั้น แต่ยังเปิดรับด้านการศึกษาและการท่องเที่ยวเพื่อได้รับประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจที่จะมีมากขึ้นหรือในลักษณะ people-to-people [24] อย่างไรก็ตาม นโยบายต่อจีนภายใต้การนำของบัตดารีและนาจิบยังคงแสดงถึงการป้องกันความเสี่ยง (hedging approach) ที่อาจเกิดขึ้นในระยะยาวภายใต้สภาวะแวดล้อมภายนอกประเทศที่ไม่มั่นคง ตลอดจนนำมาใช้ตอบสนองความต้องการและผลประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจของรัฐบาล ทำให้ในช่วงของบัตดารีและนาจิบยังคงดำเนินนโยบายตามแนวทางของมหาเธร์

แม้บัตดารีและนาจิบจะมุ่งกระชับความสัมพันธ์กับจีนให้แน่นแฟ้นมากขึ้นกว่าในช่วงของมหาเธร์ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ามาเลเซียจะยอมรับอำนาจครอบงำของจีนในภูมิภาคนี้ [24] หนึ่งในเครื่องยืนยันที่ดี คือ ลักษณะความ

อ่อนไหวจากสภาพการเมืองภายในประเทศต่อการครอบงำและเรื่องของอิปไต โดยเฉพาอย่างยิ่งประเด็นความแตกแยกระหว่างชาติพันธุ์ที่ยังไม่อาจจะประสานกันได้ ดังนั้น ทั้งรัฐบาลอัมโนและรัฐบาล PH จึงไม่เสี่ยงที่จะนำอิปไตและความชอบธรรมในการปกครองมาวางเป็นเดิมพัน หากเมื่อพิจารณาถึงยุทธศาสตร์ที่มหาเธร์ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งในปี 2018 ที่นำเอาประเด็นอิปไตของชาติมาโจมตีโครงการ Forest City นั้น เป็นเพราะพรรคเบอร์ซาตูของมหาเธร์ต้องการคะแนนเสียงจากกลุ่มชาวมลายูโดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทซึ่งเป็นฐานเสียงเดียวกันกับอัมโน [5] ทั้งยังเชื่อว่าชาวมลายูกลุ่มมูร์กันียังคงเฝ้าระวังและจับตาดูกลุ่มชาวจีนในประเทศตลอดจนสายสัมพันธ์ที่มีกับจีน

เมื่อพิจารณาถึงบทบาทการลงทุนของจีนจะพบว่า หลายโครงการที่จีนเข้าลงทุนตามยุทธศาสตร์เส้นทางสายใหม่ใหม่และสร้อยไข่มุกล้วนเป็นโครงการที่ต่อยอดมาจากโครงการของรัฐบาลมาเลเซียที่มีอยู่เดิม โดยเฉพาะโครงการขนาดยักษ์อย่าง อีสกันตาร์ มาเลเซีย โครงการ ECER และโครงการ NCER ข้อสังเกตที่น่าสนใจอย่างหนึ่งเกี่ยวกับการลงทุนของจีนในมาเลเซียภายใต้โครงการ BRI ก็คือ เป็นการยากที่จะชี้ว่าโครงการใดในมาเลเซียเกิดขึ้นจากยุทธศาสตร์ BRI เพราะด้านของมาเลเซียเองก็ไม่มีมีการประกาศอย่างเป็นทางการว่าโครงการเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับหรือเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ BRI อีกทั้งโครงการจำนวนมากล้วนเกิดขึ้นก่อนที่รัฐบาลปักกิ่งจะประกาศเส้นทาง BRI เสียด้วยซ้ำ เพราะเป้าหมายของรัฐบาลมาเลเซียคือการนำโครงการมาใช้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชาติและสนองแนวทางของนโยบาย affirmative action programme

การลงทุนของจีนผ่านโครงการ BRI ที่ให้เห็นถึงผลลัพธ์ประการแรก คือ การลงทุนในโครงการขนาดยักษ์ที่ขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ BRI นำมาสู่การสร้างความร่วมมือระดับทวิภาคีในด้านอื่นด้วย ความร่วมมือที่เกิดขึ้นหากมองอย่างผิวเผินจะเห็นว่าเป็นประโยชน์และสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติของทั้งสองประเทศ แต่หากมองจากมุมของมาเลเซียจะเห็นว่าจีนมักใช้การลงทุนมากัดดันรัฐบาลเพื่อให้ได้สัมปทานในโครงการอื่นตามมา อีกทั้งการพึ่งพาเงินที่ดูเหมือนจะมากจนเกินไปทำให้มาเลเซียเสียเปรียบและตกเป็นรองจนทำให้มหาเธร์ประกาศระงับโครงการ ECRL และโครงการท่อส่งก๊าซ 2 แห่ง หากแต่เมื่อฝ่ายจีนส่งสัญญาณว่าจะลดจำนวนนักท่องเที่ยวและลดการสั่งซื้อน้ำมันปาล์มก็ส่งผลต่อท่าทีของรัฐบาลมหาเธร์เกือบจะในทันที เพราะนักท่องเที่ยวจีนเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวสำคัญที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจมาเลเซีย ในลักษณะเดียวกัน น้ำมันปาล์มยังคงเป็นสินค้าส่งออกที่ทำรายได้หลักให้กับมาเลเซีย [20] ดังนั้นประเด็นทั้งสองนี้จึงมักถูกหยิบยกมาใช้ในการเจรจาต่อรองซึ่งก็ได้ผลเป็นอย่างดีสำหรับฝ่ายจีน ประการที่สองแม้จีนและมาเลเซียจะบรรลุการเจรจาทกลงกันใหม่ในโครงการ ECRL หากแต่การประกาศระงับสัญญาของมหาเธร์ก็ส่งผลกระทบต่อทั้ง 2 ฝ่าย สำหรับมาเลเซียนั้น ความสำเร็จในการเจรจาเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขและมูลค่าการลงทุนทำให้มาเลเซียกลายเป็นตัวอย่างที่บางประเทศนำมาเป็นต้นแบบการเจรจาขอแก้ไขรายละเอียดของโครงการที่ได้ลงนามไปแล้วให้เป็นธรรมกับประเทศผู้รับมากขึ้น ประการที่สาม การหลั่งไหลเข้ามาลงทุนในโครงการขนาดยักษ์ของทุนจีนในช่วงของนาจิบถูกโยงเข้ากับเรื่องชาติพันธุ์ ปัญหานี้สินจำนวนมหาศาลที่ประชาชนต้องแบกรับ และอำนาจอิปไตของชาติที่กำลังจะถูกนาจิบพรากออกไปให้กับชาวจีนแผ่นดินใหญ่ [4] เมื่อพิจารณาให้ดีจะพบว่า มหาเธร์พยายามบิดเบือนปัญหา 1MDB ที่เกิดขึ้นให้กลายเป็นปัญหาส่วนตัวของนาจิบและการคอร์รัปชันเพื่อไม่ให้กระทบต่อความสัมพันธ์กับจีน หากแต่เรื่องชาติพันธุ์ยังคงถูกนำมาใช้เชื่อมโยงกับปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นภายหลังเมื่อโครงการขนาดยักษ์เหล่านั้นเสร็จสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม มีข้อควรระวังก่อนที่จะวิจารณ์โครงการและการลงทุนของจีนแผ่นดินใหญ่ภายใต้ BRI เพราะไม่ใช่ว่าทุกโครงการที่จีนเข้าลงทุนจะนำมาสู่ปัญหาการเป็นหนี้เสียทั้งหมด เพราะมีหลายกรณีที่บริษัทจากจีนได้สัญญาการก่อสร้างและไม่ได้นำมาสู่การกักเงินหรือปัญหาการเป็นหนี้ในอนาคตแต่อย่างใด ดังเช่นในโครงการมะละกา เกตเวย์ และนิคมอุตสาหกรรมมาเลเซีย-จีน-กวางตุ้ง ที่ไม่ได้สร้างหนี้ให้กับประเทศเหมือนอย่างโครงการสร้างรถไฟ ECRL ถึงแม้ว่าโครงการจำนวนมากเหล่านี้จะไม่ได้ดำเนินการด้วยความโปร่งใสอย่างสมบูรณ์แบบตามที่ควรจะเป็น

ด้านความท้าทายของโครงการภายใต้ข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางนั้น แม้ว่าการลงทุนของจีนได้ตอบสนองวัตถุประสงค์ของรัฐบาลมาเลเซียที่จะยกระดับและพัฒนาประเทศตามนโยบายวิสัยทัศน์ 2020 อาทิ การจ้างงาน

การเปิดตลาดใหม่ การลดต้นทุนด้านการเดินทางขนส่ง โอกาสสำหรับตลาดและบริการฮาลาล ตลอดจนการพัฒนา และการสร้างความเจริญเติบโตให้แก่รัฐในภาคตะวันออกของประเทศ หากแต่โครงการเหล่านี้ยังคงมีความท้าทายบางประการปรากฏให้เห็นด้วย เช่น เมื่อรูปแบบนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและประเทศของมาเลเซียได้เปลี่ยนไป จากเดิมที่เคยให้ความสำคัญกับการพัฒนาการคมนาคมทางบกโดยอาศัยถนนเป็นหลัก มาเป็นการพัฒนาการขนส่ง และการเดินทางด้วยรถไฟพบว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาบางประการ เช่น ข้อจำกัดในการเข้าถึงพื้นที่ต่าง ๆ ของรถไฟ เมื่อเปรียบเทียบกับการเดินทางด้วยรถยนต์ ค่าโดยสารรถไฟที่ยังคงไม่สามารถหาข้อยุติได้ ความคุ้มค่าในการใช้ เส้นทางรถไฟในการขนส่งสินค้า หรือการเร่งสร้างและปรับปรุงท่าเรือจำนวนมากในประเทศที่มีได้มีเพียงมาเลเซีย เท่านั้น หากแต่ยังมีเพื่อนบ้านอย่างอินโดนีเซียและเวียดนามที่เร่งพัฒนาท่าเรือหลักของตน มีพิกัดกล่าวถึงคู่แข่ง สำคัญอย่างท่าเรือสิงคโปร์ที่มีความก้าวหน้าทันสมัยและยังเป็นท่าเรือขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก เหล่านี้ได้นำมาสู่ ความสงสัยถึงความจำเป็นและความคุ้มค่าที่รัฐบาลได้ลงทุนไปเป็นมูลค่ามหาศาลและยังใช้เงินลงทุนเกือบทั้งหมด จากจีน รวมถึงข้อสงสัยว่าการลงทุนในโครงการทั้งหมดนี้รับแรงกดดันความจำเป็นหรือไม่

ข้อเสนอแนะเพื่อต่อยอดงานวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงช่วงการเปลี่ยนรัฐบาลในปี 2018 อย่างไรก็ดี การเมืองมาเลเซียได้เกิดการ เปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญเมื่อมหาเธร์ประกาศลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในปี 2020 จนนำมาสู่การจัดตั้งรัฐบาล ใหม่ที่มีพรรคอัมโนเป็นพรรคร่วมรัฐบาล ดังนั้น จึงมีความน่าสนใจที่ควรศึกษาถึงวิสัยทัศน์และความเปลี่ยนแปลง ในท่าทีของรัฐบาลมาเลเซียในประเด็นของการเมืองเรื่องชาติพันธุ์ที่เกี่ยวกับโครงการ BRI รวมถึงการศึกษาความสำเร็จ และปัญหาในโครงการต่าง ๆ ของมาเลเซียที่เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางดังกล่าวหลังจากที่โครงการเหล่านั้นก่อสร้างเสร็จ สิ้นแล้ว

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัยวิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประเภท งานวิจัยเดี่ยว ประจำปีงบประมาณ 2563

เอกสารอ้างอิง

- [1] Aman, A. S. (2021). *China remains Malaysia's largest foreign partner for manufacturing sector, says MIDA*. New Straits Times. Retrieved from <https://www.nst.com.my/business/2021/02/667984/china-remains-malaysias-largest-foreign-partner-manufacturing-sector-says>
- [2] Lee, C. (2016). *Deepening of malaysia's economic ties to china: What are the implications?*. Perspective. Issue 2016, No. 69. Retrieved from https://www.iseas.edu.sg/wp-content/uploads/pdfs/ISEAS_Perspective_2016_69.pdf
- [3] 1MDB sells Edra to China General Nuclear Power Corp. (2015). *New Straits Times*. Retrieved from <https://www.nst.com.my/news/2015/11/113438/1mdb-sells-edra-china-general-nuclear-power-corp>
- [4] Malhi, A. (2018). Race, Debt and Sovereignty - The 'China Factor' in Malaysia's GE 14. *The Round Table*, 107(6), 717-728. <https://doi.org/10.1080/00358533.2018.1545939>
- [5] Liu, H., and Lim, G. (2019). The Political Economy of Rising China in Southeast Asia" Malaysia's Response to the Belt and Road Initiative. *Journal of Contemporary China*, 28(11), 216-231. <https://doi.org/10.1080/10670564.2018.1511393>
- [6] Rolland, N. (2017). China's belt and road initiative: Underwhelming or game-changer?. *The Washington Quarterly*, 40(1), 127-142. <https://doi.org/10.1080/0163660X.2017.1302743>

- [7] Shambaugh, D. (2018). U.S.-China rivalry in southeast asia: Power shift or competitive coexistence. *International Security*, 42(2), 85-127. https://doi.org/10.1162/isec_a_00314
- [8] Zhou, W., and Esteban, M. (2018). Beyond balancing: China's approach towards the belt and road initiative. *Journal of Contemporary China*, 27(112), 487-501. <https://doi.org/10.1080/10670564.2018.1433476>
- [9] Gong, X. (2019). The belt & road initiative and China's influence in Southeast Asia. *The Pacific Review*, 32(4), 635-665. <https://doi.org/10.1080/09512748.2018.1513950>
- [10] Hong, Z. (2016). China's one belt one road: An overview of the debate. *Trends in Southeast Asia*, 2016(6), 1-33.
- [11] Haque, M. S. (2003). The role of the state in managing ethnic tensions in malaysia: A critical discourse. *American Behavioral Scientist*, 47(3), 240-266. <https://doi.org/10.1177/0002764203256186>
- [12] Brown, D. (1994). *The state and ethnic politics in Southeast Asia*. London: Routledge.
- [13] Teik, K. B. (1995). *Paradoxes of Mahathirism: An intellectual biography of mahathir mohamad*. Oxford: Oxford University Press.
- [14] Jomo, K. S., and Chong Hui, W. (2014). *Malaysia@50 Economic Development, Distribution, Disparities*. Singapore: World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd.
- [15] Gomez, E. T. (1999). *Chinese business in malaysia: accumulation, ascendance, accommodation*. Surrey: Curzon Press.
- [16] Tan, J. (2008). *Privatization in Malaysia: Regulation, rent-seeking and policy failure*. Oxon: Routledge.
- [17] Gomez, E. T. (2002). Political business in Malaysia: party factionalism, corporate development, and economic crisis. In Edmund Terence Gomez (Ed.) *Political Business in East Asia* (pp. 82-114). London: Routledge.
- [18] Whah, C. Y., and Cheng Guan, B. T. (2017). Malaysia's protected affirmative action policy and the evolution of the bumiputera commercial and industrial community. *Sojourn*, 32(2), 336-373.
- [19] Saravanamuttu, J. (1996). Malaysia's foreign policy in the mahathir period, 1981-1995: An iconoclast come to rule. *International Journal of Phytoremediation*, 4(1), 1-16.
- [20] Tantikulananta, C. (2021). *Malaysian ethnic politics: Economic relations with China and Belt and Road Initiatives*. Bangkok: Thammasat University Press.
- [21] Chin, J. (2010). Malaysia: The rise of najib and 1malaysia. *Southeast Asian Affairs*, 2010, 165-179.
- [22] Sun, Oh Ei. (2014). Malaysian chinese in a transitioning malaysia. In Mohamed Nawab Bin Mohamed Osman (Ed.) *The 13th Malaysia Elections: Issues, Trends and Future Trajectories* (pp. 36-50). Singapore: S. Rajaratnam School of International Studies. <https://www.files.ethz.ch/isn/186280/Monograph30.pdf>
- [23] Gomez, E. T., and Jomo, K. S. (1999). *Malaysia's Political Economy. Politics, Patronage and Profits*. Cambridge: Cambridge University Press.
- [24] Kuik, C.-C. (2012). Malaysia's china policy in the post-mahathir era: A neoclassical realist explanation. *RSIS Working Paper No. 224*. Retrieved from <https://www.files.ethz.ch/isn/152135/WP244.pdf>

- [25] Chin, J. (2016). Najib's china legacy, is malaysia turning its back on the west?. *Policy Forum*. Retrieved from <https://www.policyforum.net/najibs-china-legacy/>
- [26] Berger, B. H. (2018). Malaysia's canceled belt and road initiative projects and the implications for china. *The Diplomat*. Retrieved from <https://thediplomat.com/2018/08/malaysias-canceled-belt-and-road-initiative-projects-and-the-implications-for-china/>
- [27] Segawa, N. (2013). Ethnic politics in malaysia: Prospects for national integration. *Nationalism and Ethnic Politics*, 19(2), 210-232. <https://doi.org/10.1080/13537113.2013.788918>
- [28] Kuik, C.-C. (2013). Making sense of malaysia' china policy: Asymmetry, proximity, and elite's domestic authority. *Chinese Journal of International Politics*, 6(4), 429-467.